

KURULUŞ: 1951

İSTANBUL ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

Sayı : 4063

22 Eylül 2022

Tamim No:2022/145

Konu: Yerli Malı Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı hk.

ODASI BAŞKANLIĞINA

İlgi: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Genel Başkanlığı'nın; 20.09.2022 tarih ve 2022/87 sayılı genelgesi,

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Genel Müdürlüğü tarafından Konfederasyonumuza iletilen yazıda; 4734 sayılı Kamu İhale Kanun'unun 63 üncü maddesinin (c) ve (d) bentleri gereğince; mal alımı ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabildiği, yapım işlerinde kullanılacak makine, malzeme ve ekipman ile yazılımın tamamının veya belli bir kısmının yerli malı olması şartının getirilebildiği, orta ve yüksek teknolojili sanayi ürünleri arasından belirlenen malların ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranında fiyat avantajı sağlanmasının, yerli yazılım ürünü teklif eden istekliler lehine % 15 oranında fiyat avantajı sağlanmasının, yapım işlerinde kullanılmak üzere orta düşük, orta yüksek ve yüksek teknolojili malzeme, makine ve ekipman arasından belirlenen malzeme, makine ve ekipmanların yerli malı olmasının zorunlu olduğu ve bu çerçevede, söz konusu mal, yazılım, makine ve ekipmanların yerli malı olduğunun aynı maddenin (e) bendine istinaden, 13.09.2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yerli Malı Tebliği esas alınarak düzenlenen yerli malı belgesi ile belgelendirildiği ve kamu alımları yoluyla yerli sanayinin geliştirilmesini sağlamak amacıyla yerli malı belgesi uygulamasının etkinleştirilmesi ihtiyacının hasıl olduğu bildirilmiştir.

Bu kapsamda, yerli malı belgesinin başvuru, değerlendirme, belgelendirme ve kullanım süreçlerinde yaşanan sıkıntıların kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör kuruluşları ile muhtelif platformlarda istişare edilerek görüş ve değerlendirmeler alındığı, Yerli Malı Tebliği'nde yapılması planlanan değişiklikler tespit edildiği ve "Yerli Malı Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı" düzenlendiği bildirilerek, taslağa ilişkin görüş ve değerlendirmelerimiz istenilmektedir.

Yazımız ekinde yer alan yerli malı tebliğinde değişiklik yapılmasına dair tebliğ taslağına ilişkin görüş ve değerlendirmelerinizin ekte yer alan forma uygun şekilde hazırlanarak, 26 Eylül 2022 Pazartesi günü kadar yazılı olarak Konfederasyonumuza ve elektronik ortamda ebru@tesk.org.tr adresine iletilmesi hususunda gereğini rica ederiz.

Ömer DEMİR
Genel Sekreter

Faik YILMAZ
Başkan

EKİ:

1. Yerli Malı Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı (27 sayfa)
2. Form (1 sayfa)

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde kamu alımlarını düzenleyen 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 63 üncü maddesinin (c) ve (d) bentleri gereğince; mal alımı ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine %15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabilmekte ve yapım işlerinde kullanılacak makine, malzeme ve ekipman ile yazılımın tamamının veya belli bir kısmının yerli malı olması şartı getirilebilmekte olup, orta ve yüksek teknolojlili sanayi ürünleri arasından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen malların ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranında fiyat avantajı sağlanması, yerli yazılım ürünü teklif eden istekliler lehine % 15 oranında fiyat avantajı sağlanması ve yapım işlerinde kullanılmak üzere orta düşük, orta yüksek ve yüksek teknolojlili malzeme, makine ve ekipman arasından, makine ve ekipmanlar için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, malzemeler için ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenenlerin yerli malı olması zorunludur. Bu çerçevede, söz konusu mal, yazılım, makine ve ekipmanların yerli malı olduğu aynı maddenin (e) bendine istinaden, 13.09.2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yerli Malı Tebliği esas alınarak düzenlenen yerli malı belgesi ile belgelendirilmektedir.

11. Kalkınma Planı’nda imalat sanayiinde yapısal dönüşümün sağlanmasına yönelik olarak sektörel önceliklendirme yaklaşımı benimsenmiş, kimya, ilaç-tıbbi cihaz, makine-elektrikli teçhizat, otomotiv, elektronik ve raylı sistem araçları öncelikli sektörler olarak belirlenmiş ve “*öncelikli sektörlerde yerli üretimin artırılması amacıyla kamu alımları sisteminin kaldırma oluşturacak şekilde kullanılması*”na ilişkin tedbirler oluşturulmuştur. Bu kapsamda, kamu alımları yoluyla yerli sanayinin geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla, 8 yıldır uygulanmakta olan Yerli Malı Tebliği’nin zaman içinde gelişen ve değişen koşullara uyum sağlayabilmesi amacıyla değiştirilmesi ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bu ihtiyaç doğrultusunda, yerli malı belgesinin başvuru, değerlendirme, belgelendirme ve kullanım süreçlerinde yaşanan sıkıntılar kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör kuruluşları ile muhtelif platformlarda istişare edilerek görüş ve değerlendirmeler alınmış ve 4734 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinde 2014 yılından bu yana yapılan değişikliklerin Tebliğe yansıtılmasının yanısıra, ürünün yerli malı olarak kabul edilebilmesi için gerekli kriterler, yerli katkı oranının hesaplanmasında esas alınacak bilgi ve belgeler ile hesaplama ile ilgili mali ve teknik inceleme süreçleri, yerli malı belgesinde bulunması gereken bilgiler ve denetim mekanizması başta olmak üzere Yerli Malı Tebliği’nde yer alan usul ve esasların yeniden değerlendirilmesinde fayda mütalaa edilmiştir.

Bu çerçevede; ürünün yurt içinde üretilip üretilmediğinin ve yerli katkı oranının tespitine esas teşkil eden bilgi ve belgelerin incelenmesi sürecinde, incelemeyi yapan kişilerden kaynaklanan yaklaşım farklılıklarının azaltılması, uygulama birliğinin ve tarafsızlığın sağlanması ve uygulamada yaşanan sıkıntıların giderilmesi amacıyla; mali ve teknik incelemeyi yapan kişilerin görevlerinin ve aşgari olarak incelenmesi gereken dokümanların netleştirilmesine, ürünün yerli katkı oranı hesabının teknik incelemesini yapmak üzere görevlendirilecek eksperlerin eğitimleri, yetkilendirilme süreçleri, çalışma esasları ile sorumluluklarını netleştirmeye yönelik olarak ilgili maddelerde düzenlemeler yapılmıştır.

Birden fazla ürün için düzenlenen yerli malı belgesinin ihalelerde kullanılmasına yönelik olarak uygulamada yaşanan sıkıntılar ve belgeye konu ürünler ile ihaleye konu ürünler arasındaki çelişkiler dikkate alınarak, birden fazla ürün için tek yerli malı belgesi düzenlenmesi uygulamasına da son verilmiştir.

Sanayi ürünlerinin rekabetçiliğini, katma değerini ve kalitesini artırmak amacıyla, sanayi ürünlerinin yerli katkı oranı hesaplanmasında; belirlenen bazı hususları yerine getiren üreticinin yerlilik oranını arttırmaya yönelik yeni bir formülasyon belirlenmesine yönelik değişiklik yapılmıştır.

Yazılım ürünlerine ilişkin şartlar ve ürünün mal alımları ihalelerinden farklılık göstermesi nedeniyle ayrı bir Tebliğ ile düzenlenmesi ve bu Tebliğ kapsamından çıkarılmasına yönelik düzenleme yapılmıştır.

Uygulama birliğinin sağlanması açısından yerli malı başvuru, değerlendirme ve belgelendirme işlemlerine ilişkin uygulama esaslarının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenmesine, yerli malı koşullarının sağlanıp sağlanmadığına ve yerli katkı oranının hesaplanmasına dair incelemelerde esas alınacak belgelerin de söz konusu uygulama esaslarında belirtilmesine, gerek kamu ihalelerinde gerekse özel sektör alımlarında yerli malı uygulamasının artırılması ve etkinleştirilmesi amacıyla yerli malı belgesine sahip üreticilere ve ürün bilgilerine hem kamu idareleri hem de firmalar tarafından erişilebilmesine imkan verecek Şekilde ilgili maddeler revize edilmiştir.

Ayrıca, yerli malı belgesini düzenlemekle yetkilendirilen oda ve borsaların 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu gereğince Ticaret Bakanlığı'nın denetimine tabi olduğu, benzer Şekilde, yerli malı belgesini düzenlemekle yetkilendirilen esnaf ve sanatkarlar odalarının da 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkrlar Meslek Kuruluşları Kanunu gereğince Ticaret Bakanlığı'nın gözetim ve denetimine tabi olduğu dikkate alınarak, denetime ilişkin olarak Tebliğde yer alan hükümlerin yeniden düzenlenmesinin ve yerli malı belgesinin düzenlenmesi ve ihalelerde kullanılması ile ilgili iddia ve Őikyetlerde başvurulacak mercilerin netleştirilmesi açısından Őikayetler ile ilgili düzenlemelerin de Tebliğe ilave edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

YERLİ MALİ TEBLİĞİ TASLAĞI

(SGM 2022 /..)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, kamu ihaleleri kapsamında istekliler tarafından yazılım ürünleri haricinde teklif edilen ürünün yerli malı olduğunun belirlenmesi ve belgelendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
- b) Borsa: Ticaret borsalarını,
- c)Eksper: TOBB veya TESK tarafından yetkilendirilen, en az lisans mezunu, teknik inceleme yapılacak konu hakkında uzman, ürünün yerli katkı oranı hesabının teknik incelemesini yapmak üzere TOBB, TESK, ilgili oda veya borsa tarafından atanan kişiyi,
- ç) İdare: İhaleyi yapan kurum ve kuruluşları,
- d) İstekli: Mal alımları ile yapım işlerinin ihalesine teklif veren tedarikçi veya yapım müteahhidini,
- e) Oda: Ticaret ve sanayi odası, ticaret odası, sanayi odası, deniz ticaret odası, esnaf ve sanatkârlar odasını,
- f) Sanayi ürünü: Bir takım işlemlerden geçirilmesi suretiyle elde edilebilen ürünü,
- g) Teknolojik Ürün Deneyim (TÜR) Belgesi: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen iş deneyimini gösteren belgeyi,
- ğ) TESK: Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonunu,
- h) TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,
- ı) TÜRMOB: Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği,
- i) Uygulama Usul ve Esasları: Bu Tebliğe uygun olarak gerçekleştirilecek başvuru, değerlendirme, belgelendirme ve denetim işlemlerine ilişkin, TOBB ve TESK tarafından tek doküman olacak şekilde hazırlanan ve Bakanlığın uygun görüşü ile yayımlanan düzenlemeyi,
- j) Üretim reçetesi: Üretimde hangi malzemelerin ne kadar kullanılacağı, bu malzemelerin kullanımı sonucunda hangi malzemelerin ne kadar üretileceğini tanımlayan reçeteyi,
- k) Ürün: Yazılım ürünleri dışında yerli malı belgesine konu olan ürün,
- l) Yazılım: Değişik ve çeşitli görevler yapma amaçlı tasarlanmış elektronik aygıtların birbirleriyle haberleşebilmesini ve uyumunu sağlayarak görevlerini ya da kullanılabilirliklerini

geliştirmeye yarayan makine komutlarını,

m) Yerli malı belgesi: Ürünün yerli malı olduğunu gösteren belgeyi, ifade eder.

Yerli malı şartları

MADDE 4 – (1) Sanayi ürünlerinin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Ürünün Sanayi Sicil Belgesi'ne sahip sanayi işletmeleri tarafından üretilmesi ve Sanayi Sicil Belgesi'ndeki üretim konusu" içeriğinde yer alması,

b) Ürünün, tamamen Türkiye'de üretilmesi, elde edilmesi veya üretim sürecinin önemli aşamalarının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye'de yapılmış olması,

c) Ürünün yerli katkı oranının en az %51 olması.

(2) Türkiye'de üretilen veya toplanan bitkisel kaynaklı birincil ürünler ve bunlardan elde edilen ürünler ile Türkiye'de doğan, üretilen, yetiştirilen veya avlanan canlı hayvanlar ve su ürünleri dahil hayvansal kaynaklı birincil ürünler ve bunlardan elde edilen ürünlerin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Gıda ürünlerinin, Tarım ve Orman Bakanlığınca düzenlenen İşletme Kayıt veya İşletme Onay Belgesine veya Su Ürünleri Yetiştiricilik Belgesine sahip üreticiler tarafından üretilmesi,

b) Tarım ürünlerinin, Çiftçi Kayıt Sistemi Belgesi veya Tarım ve Orman Bakanlığının Örtü altı Kayıt Sistemi ve benzeri kayıt belgesine sahip üreticiler tarafından üretilmesi,

c) Hayvansal ürünlerin, Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sistemlerine kayıtlı olan ve Türkiye'de doğan veya yetiştirilen canlı hayvanlar ve bu hayvanlardan elde edilen ürünler olması,

ç) Ürünün tamamen Türkiye'de üretilmesi, yetiştirilmesi, elde edilmesi veya üretim sürecinin önemli aşamalarının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye'de yapılmış olması,

d) Toplayıcılık faaliyeti kapsamında bitkisel kaynaklı ürünlerin Türkiye'de toplanması, avcılık faaliyeti kapsamında hayvansal ürünlerin Türkiye'de veya Türk kıta sahanlığında avlanması.

(3) Türkiye'de çıkarılan madenler ve madencilik ürünlerinin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Madencilik faaliyeti kapsamında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca ruhsatlandırılmış işletmeler tarafından Türkiye'de ve kıta sahanlığında çıkarılması veya üretilmesi,

b) Tamamen Türkiye'de çıkarılan veya üretilen maden ve madencilik ürünlerinin üretim sürecinin önemli aşamalarının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye'de yapılmış olması.

(4) Bu maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında sayılan ürünlerden sanayi ürünü olarak değerlendirilenlerin yerli malı kabul edilebilmesi için bu fıkralara ek olarak; aynı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde sayılan şartlar da aranır.

(5) Serbest bölgede faaliyet gösteren işletmelerin ürettikleri ürünler; serbest bölgeler mevzuatı ile gümrük mevzuatı saklı kalmak kaydıyla, bu Tebliğde yer alan yerli malı şartlarının sağlanması

halinde yerli malı kabul edilir.

(6) Üreticinin, tamamını yurtdışında ürettiği veya ürettirdiği ürünler için yerli malı belgesi düzenlenmez.

(7) Yurt dışından parça olarak ithal edilen ve yurtiçinde basit birleştirme ile oluşturulan ürünler için yerli malı belgesi düzenlenmez.

Yerli katkı oranı

MADDE 5 – (1) Sanayi ürünlerinin yerli katkı oranı, aşağıdaki formüle ve Ek'te yer alan Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli'ne uygun olarak üretici tarafından hesaplanır. Yerli katkı oranı formülü ile hesaplanan sayısal değer, yüzde (%) olarak değerlendirilir.

$$\text{Yerli Katkı Oranı} = \left(\frac{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)} - \text{İthal Girdi Maliyet Tutarı (TL)}}{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)}} \times 100 \right) + \text{Sınai Mülkiyet Hakkı} + \text{Yurt Dışı Tecrübeli + Personel} + \text{TÜR Belgesi}$$

(2) Nihai ürünü teşkil eden yerli ve ithal girdi maliyetlerinin hesaplanmasında aşağıdaki giderler dikkate alınır. Ancak, satış, pazarlama, satış sonrası destek ve garanti giderleri ile faiz ve finansman giderleri, genel giderlerin üretimle ilgili olmayan kısımları maliyet hesabına dahil edilmez.

- a) Kullanılan doğrudan ve dolaylı malzeme giderleri.
- b) Doğrudan ve dolaylı işçilik giderleri.
- c) Ürünle ilgili genel giderler.

(3) Maliyet hesabının yanında ürünün yerli katkı oranı hesabına aşağıdaki hususlar doğrudan dahil edilir.

a) Ürüne ilişkin, başvuru sahibine ait, patentin veya faydalı modelin olması durumunda sınai mülkiyet hakkı kapsamında, yerli katkı oranı hesabına 10 puan eklenir.

b) Ürünün tasarımı veya imalatında yurt dışında 3 yıl süre ile çalışmış olduğu veya bu süreyi yurt dışında akademik çalışma ile tamamladığı belgelendirilen kişilerin tersine beyin göçü ile çalıştırılması durumunda, hesaba her kişi için 0,5 puan eklenir. Bu bent ile düzenlenen unsur kapsamında yerli katkı oranı hesabına toplamda en fazla 5 puan eklenebilir.

c) Ürünün Ar-Ge faaliyeti neticesinde ortaya çıktığının Bakanlık tarafından verilen Teknolojik Ürün Deneyim (TÜR) Belgesi ile belgelendirilmesi halinde yerli katkı oranı hesabına 5 puan eklenir.

(4) Yurt içinden temin edilen girdilerin ithal olup olmadığı hakkında menşe kontrolü yapılır, girdi ithal ise ithal girdi hesaplamasına dahil edilir.

(5) Yerli ve ithal girdi hesaplaması, Uygulama Usul ve Esaslarında belirlenir.

(6) İthal girdi tutarının hesaplamasında, ithal girdinin fatura tutarı ve fatura tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınır.

(7) İlgili oda veya borsa tarafından kontrol edilerek onaylanan yerli katkı oranı, yerli malı belgesine dahil edilir.

(8) Türkiye’de üretilmeyen ve yurt dışından temin edilen ürünler için alınan gümrük vergisi girdi hesaplamasına dahil edilmez.

Başvuru işlemleri

Madde 6 – (1) Yerli malı belgesi almak isteyen üretici, üretim hesabındaki bilgilere uygun olarak EK-1’de yer alan Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli’ni düzenler. Üretim hesabı; üretici tarafından ürünün üretiminde kullanılan malzemelerin listesi, üretim reçetesi, üretim akış diyagramı ve maliyet hesabını içerecek şekilde hazırlanır.

(2) Üretici, birinci fıkra uyarınca hazırladığı yerli katkı oranı hesap cetveli ile üretim hesabı belgelerinin serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir tarafından kontrol edilmesini ve onaylanmasını sağlar. Serbest muhasebeci mali müşavir ya da yeminli mali müşavir tarafından, ürünün üretiminde kullanılan ithal ve yerli girdiler; maliyete esas teşkil eden defter kayıtları, faturalar, SGK bildirgeleri, gümrük giriş beyannameleri, yerli girdilerin üretildiği işletmelerin sanayi sicil belgeleri ve benzeri belgelerin usulüne uygun olarak mevcut olup olmadığı kontrol edilir, hesaplamanın doğruluğu ve resmi kayıtlara uygunluğu teyit edilir ve yapılan değerlendirme sonrasında düzenlenen Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli imzalanır.

(3) Üretici tarafından, birinci ve ikinci fıkralara uygun olarak hazırlanan evrak, aksi yönde bir tespitin bulunması halinde her türlü idari, hukuki ve cezai sorumluluğu kabul ettiklerine dair üretici veya üreticiyi temsil ve ilzama yetkili kişi tarafından imzalı bir taahhütname ve diğer dokümanlar ile başvuru gerçekleştirilir.

(4) Başvurular TOBB veya TESK’e veya yerli malı belgesini düzenleyecek ilgili oda veya borsaya elektronik ortamda gerçekleştirilir.

(5) Üreticinin başvurusu üzerine, başvuru yapılan TOBB, TESK veya ilgili oda veya borsa, başvuru dosyasını incelemek üzere eksper görevlendirir. Atanan eksper tarafından, üreticinin bulunduğu adreste başvuru dosyasının tamamı üzerinden yerinde inceleme yapılır. Ekspere tarafından, ürünün üretiminde kullanılan girdiler, üretim teknolojisi ve yerli malı belgesi verilecek ürünün üretim süreci göz önünde bulundurularak, ürünün üretimi için gerekli olan tüm girdilerin yerli katkı oranı hesabına doğru oranda dahil edilip edilmediği ve resmi kayıtlara uygunluğu kontrol ve teyit edilir ve Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli imzalanır. İmzalanan Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli, ilgili oda veya borsaya eksper tarafından teslim edilir.

(6) İlgili oda veya borsa tarafından başvuru dokümanları, kontrol edilmek üzere TOBB veya TESK’e gönderilir. Kontrol sürecinde, yerli malı belgesi talep edilen ürünün yerli malı koşullarını taşıdığına ilişkin bir tereddüt olması halinde TOBB veya TESK tarafından görevlendirilen farklı bir eksper vasıtasıyla gerekli inceleme ve tespit yapılır.

(7) TOBB veya TESK tarafından yerli malı belgesi verilmesi uygun görülen ürünler, ilgili oda veya borsa tarafından belgelendirilir.

(8) Yerli katkı oranı hesabında üretici tarafından TOBB, TESK, ilgili oda veya borsaya sunulan ticari sır niteliğindeki bilgiler, kanunen yetkili mercilerden başkasına açıklanamaz, verilemez veya üreticiye zarar vermek, kendileri veya başkalarına menfaat sağlamak amacıyla kullanılamaz. Oda veya borsa ticari sırlarla ilgili bilgi ve belgelerin korunmasını sağlamak amacıyla her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

Yerli malı belgesi

MADDE 7 – (1) Yerli malı belgesi, üreticinin kayıtlı olduğu TOBB veya TESK'e bağlı oda veya borsa tarafından düzenlenir.

(2) Yerli malı belgesi için aşağıdaki bilgileri içeren maktu form kullanılır:

a) Belgenin veriliş ve geçerlilik tarihi, numarası.

b) Üreticinin unvanı ve işyeri adresi, telefon, faks numaraları, e-posta adresinden oluşan iletişim bilgileri, üreticinin yurt içinde kendi adına ve markasıyla bir başkasına üretim yaptırması durumunda üretimi yapan üreticinin bilgilerinin yanı sıra kendisi adına üretim yaptıran üreticinin de unvanı ve iletişim bilgileri,

c) Üreticinin Vergi Kimlik Numarası, TC Kimlik Numarası, Merkezi Sicil Kayıt Sistemi Numarası.

ç) Sanayi Sicil Numarası, Ticaret Sicil Numarası, Esnaf Sicil Numarası ve oda veya borsa Sicil Numarası.

d) Kapasite raporu tarihi, numarası ve geçerlilik tarihi.

e) Ürün adı, ürünün özelliğine göre varsa marka adı, modeli, seri numarası, cinsi, PRODTR kodu ve varsa Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu Numarası.

f) Bu tebliğin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında atıfta bulunulan belgelere ilişkin tarih, sayı ve geçerlilik tarihi bilgileri.

g) Yerli katkı oranı.

ğ) Ürünün teknoloji düzeyi (düşük, orta-düşük, orta-yüksek, yüksek).

h) Müstahsil makbuzu veya faturanın seri numarası veya örneği ve maden ruhsatının adı, tarihi, cinsi, grubu ve numarası.

ı) Belge ekinde yer almak üzere, ürün görseli ve ürünün katalog/teknik bilgileri.

i) Belgeyi düzenleyen oda veya borsanın adı ve mührü, imzalayanın adı ve soyadı.

j) Belgelendirme kriterlerine ilişkin diğer bilgi ve belgeler.

(3) Yerli malı belgesi maktu formu, taahhütname ve diğer belgeler Uygulama Usul ve Esaslarında belirlenir.

(4) Yerli malı belgesinin geçerlilik süresi düzenlenme tarihinden itibaren bir yıldır.

(5) Yerli malı belgelerine ilişkin bilgiler, TOBB ve TESK tarafından hazırlanan ve internet aracılığıyla erişim sağlanabilen bir veri tabanında tutulur. Hazırlanan veri tabanı, TOBB ve TESK tarafından protokolle izin verilen kamu kurum, kuruluşları ve özel sektörün erişimine sunulur. Bakanlık, erişime açılacak bilgileri belirlemeye ve sınırlandırmaya yetkilidir.

(6) Yerli malı belgesine sahip firmalara ilişkin ürün bazlı güncel bilgiler, sorgulama yapılacak şekilde TOBB veya TESK tarafından Bakanlık ile koordineli olarak, ürün görseli ve ürünün katalog/teknik bilgilerini ihtiva edecek şekilde kamuya açık şekilde hazırlanır ve sunulur.

Eksper işlemleri

MADDE 8– (1) TOBB veya TESK tarafından eksper adayları için eğitim duyurusu yapılarak başvurular alınır.

(2) Eksper olmak üzere başvuruda bulunan adayların ilk defa yetkilendirilmesi için eğitim alması zorunludur. Bu eğitim, teknik hususlar yönünden TOBB ve TESK, mali hususlar yönünden ise TÜRMOB tarafından verilir.

(3) İkinci fıkrada yer alan eğitimi tamamlayan eksper adayları, Bakanlık personeli ile ilgili oda veya borsanın gözetiminde, Bakanlıkça yetkilendirilen kurum, kuruluş tarafından sınava tabi tutulur.

(4) Sınavı başarıyla tamamlayanlara sınavı gerçekleştiren kurum veya kuruluş tarafından ekonomik faaliyetlerin istatistiki sınıflamasına (NACE) uygun bölüm düzeyinde sertifika verilir. Eksper, uzmanlığına göre birden fazla bölümde tek sertifika ile sertifikalandırılabilir.

(5) Sınavı başarıyla geçerek sertifikalandırılan adaylar, TOBB veya TESK tarafından yetkilendirilir. Yetkilendirilmeyen eksper yerli malı belgesi başvurularını inceleyemez.

(6) Eksperin görev süresi üç yıldır. Eksper görev süresi içerisinde veya görev süresi bitiminden itibaren 6 ay içinde, ikinci fıkrada belirtilen eğitim şartı aranmaksızın doğrudan sınava tabi tutulur ve başarılı olması halinde eksperin yetkisi üç yıl için daha devam eder.

(7) Tebliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrası gereğince, yerli malı belgesi başvurusunda TOBB veya TESK tarafından başvuruyu incelemek üzere yapılan görevlendirmelerde, farklılaştırmanın sağlanması amacıyla aynı istatistiki sınıflamada yetkisi olan eksperler arasında görevlendirmeler yazılım sisteminde rastgele gerçekleştirilir.

(8) Eksper, eşinin, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısmının, evlatlıklarının, evlat edinenlerinin ve ticari veya mali ilişkide bulunduğu kişilerin yerli malı belgesi başvurusunu inceleyemez.

(9) Eksper, aynı gün içerisinde birden fazla başvuru sonuçlandıramaz veya imzalayamaz.

(10) Eksperlerin görevini doğru bir şekilde yapmadığının tespiti halinde, yetkilendirmeyi yapan TOBB veya TESK tarafından yetkisi iptal edilir. Yetkisi iptal edilen eksper, iptal tarihinden itibaren 3 yıl süre ile eksperlik başvurusunda bulunamaz.

(11) Eksperlerin niteliklerine, belirlenmesine, eğitimine, yetkilendirilmesine, yetki iptali ve görev ve yükümlülükleri ile faaliyetlerine ilişkin hususlar Uygulama Usul ve Esaslarında belirlenir.

Belgelendirmeye ilişkin diğer hususlar

MADDE 9 – (1) Bu tebliğin 4 üncü maddesinde belirtilen koşulların sağlanıp sağlanmadığının tespitinde kullanılan belgeler ile serbest muhasebeci mali müşavir, yeminli mali müşavir ve eksper tarafından yapılacak incelemelerde kontrol edilecek belgeler Uygulama Usul ve Esaslarında belirtilir.

(2) Üretici dışındaki istekliler tarafından teklif edilen ürünler için kullanılmak üzere; üretici yerli malı belgesini orijinaline uygun olarak çoğaltarak ürün ile birlikte piyasaya sunabilir. Ancak üretici tarafından çoğaltılarak ürünle birlikte piyasaya sunulan belgenin tanzim edildiği ilgili oda veya borsa tarafından geçerliliğinin tasdik edilmesi gerekir.

(3) Üreticinin yurtiçinde kendi adına ve markasıyla başka bir üreticiye üretim yaptırması durumunda, ürünü üreten adına ürün için yerli malı belgesi düzenlenir.

(4) Bu tebliğ şartlarını sağlayan her ürün için ayrı yerli malı belgesi düzenlenir.

Ara kontrol

MADDE 10 - (1) Bakanlık, TOBB veya TESK yerli malı belgesinin düzenlenmesinden sonra; belgelendirme işleminin doğru yapılıp yapılmadığı veya kriterlerin korunup korunmadığına yönelik ara kontrol yapılmasına karar vermeye yetkilidir.

(2) Bakanlık tarafından istenen ara kontrolün yapılması zorunludur.

(3) Ara kontroller, belgeyi düzenleyen eksperden farklı bir eksper tarafından gerçekleştirilir.

(4) Eksper tarafından yapılan ara kontrollerde, yerli malına ilişkin kriterlerin karşılanmadığı tespit edilirse belgeyi veren oda veya borsa tarafından ilgili ürüne yönelik yerli malı belgesi iptal edilir.

(5) Yapılan ara kontrolde yerli malı belgesinin iptalinin üreticiden kaynaklanan bir sebebe dayanması halinde, üretici tarafından 3 yıl süre ile aynı ürüne ilişkin yeni bir yerli malı belgesi başvurusunda bulunulamaz.

İnceleme

MADDE 11 – (1) Bakanlık, yerli malı belgesi ile bu belgenin düzenlenmesine esas teşkil eden ilgili dokümanlar üzerinde inceleme yapmaya yetkilidir.

(2) İlgili kurum ve kuruluşlar, Bakanlık tarafından talep edilen her türlü belge, defter, kayıt ve bilgilerin örneklerini veya gerektiğinde aslını istenilen sürede eksiksiz olarak ibraz etmek, ve bunların incelenmesine yardımcı olmakla yükümlüdür.

(3) Bakanlık, özel uzmanlık veya teknik bilgi gerektiren hususlar hakkında, TOBB, TESK, ilgili oda veya borsa, kamu kurum ve kuruluşlarından konunun incelenmesini talep edebilir. Bu kapsamda yapılan incelemeler, Bakanlığın talebini müteakip 20 iş günü içerisinde tamamlanır ve sonuç Bakanlığa iletilir.

(4) Bakanlık tarafından yapılan incelemelerde, bu Tebliğ hükümlerine veya Uygulama Usul ve Esaslarına aykırı bir durumun tespit edilmesi halinde, bu tespitler Bakanlık tarafından ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilerek ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

(5) İnceleme sonucunda, yerli malı belgesinin düzenlenmesine esas teşkil eden bilgi ve belgelerin yanlış, yanıltıcı ya da gerçeğe aykırı olduğunun tespiti halinde, belgeyi veren oda veya borsa tarafından yerli malı belgesi iptal edilir.

İtiraz

MADDE 12 – (1) 4734 sayılı Kanun kapsamında şikâyet ve hukuka aykırılıklarla ilgili aşağıdaki işlemler yapılır.

a) İhale sürecinde kullanılan yerli malı belgesinin hukuka aykırılığı nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğrama veya zarara uğramanın muhtemel olması iddiasıyla, 4734 sayılı Kanunda belirtilen şekil ve usul kurallarına uygun olmak şartıyla, ihaleyi yapan idareye şikâyet, Kamu İhale Kurumuna ise itirazın şikâyet başvurusu yapılabilir.

b) 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İstisnalar" başlıklı 3'üncü maddesi gereğince istisna kapsamında yapılan ihalelerde de, yerli malı belgesinin bu Tebliğ'de belirtilen hususlara aykırı şekilde düzenlendiğinin tespiti halinde, ihaleyi yapan idare tarafından ilgili mercilere bildirim yapılır.

c) 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre yapılan ihaleler sonucunda imzalanan sözleşmelerin uygulanması aşamasında, yerli malı belgesinin gerçeğe aykırı olduğunun tespiti

halinde, ilgili idareler tarafından 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 21, 25 ve 26'ncı maddelerine göre işlem yapılarak söz konusu durum ilgili mercilere bildirilir.

Sorumluluk

MADDE 13 – (1) Yerli malı belgesinin sahibi, belgeyi düzenleyen oda veya borsa, belgeyi idareye sunan istekliler, eksper ve serbest muhasebeci mali müşavir ya da yeminli mali müşavir belgedeki bilgilerin doğruluğundan sorumludurlar.

(2) Yerli malı belgesine ve belgelendirme sürecine ilişkin iş veya işlemlerin hukuka aykırılığı iddiasıyla yeminli mali müşavir, serbest muhasebeci mali müşavir ve eksper hakkında bağlı olduğu odaya, ilgili oda veya borsa hakkında ise Ticaret Bakanlığına şikâyet başvurusu yapılabilir.

(3) Bilgi ve belgelerin, bir meslek odasına kayıtlı kişi ve kuruluşlar tarafından yanlış beyan edildiğinin tespiti durumunda ilgililer hakkında bağlı bulunduğu meslek odası tarafından işlem tesis edilir.

(4) Yanlış beyanda bulunan kişi ve kuruluşlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun ilgili maddeleri kapsamında TOBB veya TESK tarafından ilgili makamlara başvuruda bulunulur.

Diğer Düzenlemeler

MADDE 14- (1) Yazılım ürünlerinin yerli malı olarak belirlenmesine ilişkin Tebliğ Bakanlıkça hazırlanır.

(2) Bu Tebliğin uygulanmasına yönelik Uygulama Usul ve Esasları, bu Tebliğin yayımından itibaren bir yıl içerisinde TOBB ve TESK tarafından hazırlanır.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 15 – (1) 13/9/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yerli Malı Tebliği yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta, 13/9/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yerli Malı Tebliğine yapılan atıflar, bu Tebliğe yapılmış sayılır.

Geçiş Hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 13/09/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yerli Malı Tebliği hükümleri bu tebliğ hükümleri yürürlüğe girene kadar geçerlidir.

(2) Bu Tebliğin yürürlük tarihinden önce 13/09/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yerli Malı Tebliği kapsamında TOBB veya TESK'e bağlı oda veya borsa tarafından düzenlenmiş yerli malı belgeleri, belge üzerinde yazılı geçerlilik süresinin sonuna kadar geçerlidir.

(3) Bu Tebliğin yürürlük tarihinden önce 13/09/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yerli Malı Tebliği kapsamında eksper olarak görevlendirilen kişilerin yetkisi bu tebliğin yürürlüğe girdiği tarihte sona erer.

(4) Yazılım ürünlerinin yerli malı olarak belirlenmesi ve belgelenmesinde, yazılım ürünlerine yönelik Tebliğ yayımlanıncaya kadar, 13/09/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yerli Malı Tebliği hükümleri geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğ yayımından bir yıl sonra yürürlüğe girer.

Yürütme.

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

EK:

Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli

YERLİ KATKI HESAP CETVELİ

Yerli Girdi	Yerli Girdi Maliyet Tutarı	TL	İthal Girdi Maliyet Tutarı	TL
	Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı Malzeme Giderleri Toplamı (T1)		Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı Malzeme Giderleri Toplamı (T2)	
	Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı İşçilik Giderleri Toplamı (T3)		Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı İşçilik Giderleri Toplamı (T4)	
	Nihai Ürün İle İlgili Genel Giderler Toplamı (T5)		Nihai Ürün İle İlgili Genel Giderler Toplamı (T6)	
	Yerli Girdi Maliyet Tutarı (T1+ T3+T5)		İthal Girdi Maliyet Tutarı (T2+ T4+T6)	
	Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL) = Yerli Girdi Maliyet Tutarı +İthal Girdi Maliyet Tutarı			

YERLİ KATKI ORANI HESAPLAMASI

Sinai Mülkiyet Hakkı (var ise 10 puan, yok ise 0 puan)
Yurt Dışı Tecrübeli Personel Çalıştırılması (her kişi için 0,5 puan, en fazla 5 puan)
Teknolojik Ürün Deneşim Belgesi (var ise 5 puan, yok ise 0 puan)

$$\text{Yerli Katkı Oranı} = \left(\frac{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)} - \text{İthal Girdi Maliyet Tutarı (TL)}}{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)}} \right) \times 100$$

Yerli Katkı Oranı (%)				
Üretici Adı:				
Ürün Adı:				
Yerli Katkı Oranını Hesaplayan (Üretici):				

Mali ve Teknik İnceleme

Yerli Katkı Oranını Hesabımı Mali Yönden İnceleyen ve Doğruluğunu Teyit Eden Serbest Muhasebeci Mali Müşavir/ Yeminli Mali Müşavir				
<i>İncelemeye ibraz olunan defter ve belgelerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olduğu ve gerçeği yansıttığı tespit edilmiştir. Ürünün üretiminde kullanılan hammaddeler, malzeme, ürün, hizmet vb. ile ilişkin tüm faturalar, bedelleri, gümrük giriş beyannameleri, sanayi sicil belgeleri ile üretici bünyesinde gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin kayıtlar incelenmiş ve yerli ve ithal girdiler yukarıda belirtildiği şekilde tespit edilmiştir.</i>				
Yerli Katkı Oranını Hesabımı Teknik Yönden İnceleyen ve Uygunluğunu Teyit Eden (Eksper)				

Ürünün üretiminde kullanılan girdiler üretim teknolojisi ve prosesi göz önünde bulundurularak kontrol edilmiş ve ürünün üretimi için gerekli olan tüm girdilerin yerli katkı oranı hesabına doğru oranda dahil edildiği tespit edilmiştir.				
--	--	--	--	--

KARŞILAŞTIRMA CETVELİ

Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali	Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali
<p>Amaç ve kapsam</p> <p>MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında fiyat avantajı uygulanacak mal alımı ihalelerinde istekliler tarafından teklif edilen malın yerli malı olduğunun belirlenmesi ve belgelendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.</p>	<p>Amaç ve kapsam</p> <p>MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, kamu ihaleleri kapsamında istekliler tarafından yazılım ürünleri haricinde teklif edilen ürünün yerli malı olduğunun belirlenmesi ve belgelendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.</p>
<p>Dayanak</p> <p>MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 4734 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (4) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.</p>	<p>Dayanak</p> <p>MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.</p>
<p>Tanımlar ve kısaltmalar</p> <p>MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;</p> <p>a) Bakanlık: ~~Bilim~~, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,</p> <p>b) Borsa: Ticaret borsalarını,</p> <p>c) Eksper: ~~Oda/borsa tarafından belirlenen konusunda uzman kişiyi veya Üniversitelerin ilgili bölümlerinden konularında uzman kişiyi,~~</p> <p>ç) İdare: İhaleyi yapan 4734 sayılı Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşları,</p> <p>d) İstekli: Mal alımı ihalelerine teklif veren tedarikçiyi,</p> <p>e) Oda: Ticaret ve sanayi odası, ticaret odası, sanayi odası ve deniz ticaret odası, esnaf ve sanatkârlar odasını,</p>	<p>Tanımlar ve kısaltmalar</p> <p>MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;</p> <p>a) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,</p> <p>b) Borsa: Ticaret borsalarını,</p> <p>c) Eksper: <u>TOBB veya TESK tarafından yetkilendirilen, en az lisans mezunu, teknik inceleme yapacak konu hakkında uzman, ürünün yerli katkı oranı hesabının teknik incelemesini yapmak üzere TOBB, TESK ilgili oda veya borsa tarafından atanan kişiyi,</u></p> <p>ç) İdare: İhaleyi yapan kurum ve kuruluşları,</p> <p>d) İstekli: <u>Mal alımları ile yapım işlerinin ihalesine teklif veren tedarikçi veya yapım müteahhidini,</u></p> <p>e) Oda: Ticaret ve sanayi odası, ticaret odası, sanayi odası, deniz ticaret odası, esnaf ve sanatkârlar odasını,</p> <p>f) <u>Sanayi ürünü: Bir takım işlemlerden geçirilmesi suretiyle elde edilebilen ürünü,</u></p> <p>g) <u>Teknolojik Ürün Deneyim (TÜR) Belgesi: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen iş deneyimini gösteren belgeyi,</u></p> <p>ğ) <u>TESK: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunu,</u></p>

<p>Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali</p> <p>¶) TESK: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunu, §) TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,</p> <p>§) Yerli malı belgesi: 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre yapılacak mal alımı ihalelerinde istekçiler tarafından teklif edilen malın yerli malı olduğunu gösteren belgeyi, ifade eder.</p>	<p>Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali</p> <p>h) TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini, d) TÜRMOB: Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği, i) Uygulama Usul ve Esasları: Bu Tebliğe uygun olarak gerçekleştirilecek başvuru, değerlendirme, belgelendirme ve denetim işlemlerine ilişkin, TOBB ve TESK tarafından tek doküman olacak şekilde hazırlanan ve Bakanlığın uygun görüşü ile yayımlanan düzenlemeyi, j) Üretim reçetesi: Üretimde hangi malzemelerin ne kadar kullanılacağı, bu malzemelerin kullanımı sonucunda hangi malzemelerin ne kadar üretileceğini tanımlayan reçeteyi, k) Ürün: Yazılım ürünleri dışında yerli malı belgesine konu olan ürün, l) Yazılım: Değişik ve çeşitli görevler yapma amacı tasarlanmış elektronik aygıtların birbirleriyle haberleşebilmesini ve uyumunu sağlayarak görevlerini ya da kullanılabilirliklerini geliştirmeye yarayan makine komutlarını, m) Yerli malı belgesi: Ürünün yerli malı olduğunu gösteren belgeyi, ifade eder.</p>
<p>Yerli malı</p> <p>MADDE 4 – (1) Sanayi ürünlerinin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki şartlar aranır:</p> <p>a) Bakanlık tarafından düzenlenen Sanayi Sicil Belgesine sahip sanayi işletmeleri tarafından üretilmesi ve Sanayi Sicil Belgesindeki “Üretim Konusu” içeriğinde yer alması, b) Tamamen Türkiye’de üretilen veya elde edilen ürünler ile üretim sürecinin önemli aşamalarının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye’de yapılmış olması. c) Ürünün yerli katkı oranının en az %51 olması. (2) Gıda ve tarımsal ürünlerin yerli malı olarak kabul edilebilmesi</p>	<p>Yerli malı şartları</p> <p>MADDE 4 – (1) Sanayi ürünlerinin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki şartlar aranır:</p> <p>a) Ürünün Sanayi Sicil Belgesi’ne sahip sanayi işletmeleri tarafından üretilmesi ve Sanayi Sicil Belgesi’ndeki “Üretim Konusu” içeriğinde yer alması, b) Ürünün, tamamen Türkiye’de üretilmesi, elde edilmesi veya üretim sürecinin önemli aşamalarının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye’de yapılmış olması, c) Ürünün yerli katkı oranının en az %51 olması. (2) Türkiye’de üretilen veya toplanan bitkisel kaynaklı birincil ürünler ve bunlardan elde edilen ürünler ile Türkiye’de doğan, üretilen, yetiştirilen</p>

<p>Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali</p> <p>in için ağıdaki şartlar aranır:</p> <p>a) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca düzenlenen İşletme Kayıt veya Onay Belgesine sahip işletmeler tarafından üretilmesi.</p> <p>b) Tamamen Türkiye'de üretilen/yeleştirilen veya elde edilen ürünler ile üretim sürecinin önemli aşamalarının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esash işçilik ve eylemin Türkiye'de yapılmış olması.</p> <p>e) Tarım ürünleri için Çiftçi Kayıt Sistemi Belgesi veya Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ilgili Kayıt Belgesine (Örtüaltı Kayıt Sistemi ve benzeri) sahip firmalar tarafından üretilmesi.</p> <p>(3) Türkiye'de toplanan bitkisel ürünler, Türkiye'de doğan ve yeleştirilen canlı hayvanlar ve bunlardan elde edilen ürünler, Türkiye'de yeleştirilen ve avlanan su ürünleri yerli malı kabul edilir. Bunların dışındaki ham tarım, hayvancılık ve su ürünleri, tamamen Türkiye'de üretilmesi veya üretim sürecinin önemli aşamalarının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esash işçilik ve eylemin Türkiye'de yapılmış olması şartıyla yerli malı kabul edilir.</p> <p>(4) Türkiye'de çıkarılan madenler ve madencilik ürünleri ile birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen ürünler dışında kalan veya bu kategorilerin hiçbirine girmeyen diğer ürünler; tamamen Türkiye'de üretilmesi veya üretim sürecinin önemli aşamalarının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esash işçilik ve eylemin Türkiye'de yapılmış olması şartıyla yerli malı kabul edilir.</p> <p>(5) İkinci, üçüncü, dördüncü fıkralarda sayılan ürünlerden sanayi ürünü olarak değerlendirilenlerin yerli malı kabul edilebilmesi için ayrıca birinci fıkranın (a) ve (c) bentlerinde sayılan şartlar da aranır.</p>	<p>Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali</p> <p>veya avlanan canlı hayvanlar ve su ürünleri dahil hayvansal kaynaklı birincil ürünler ve bunlardan elde edilen ürünlerin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki şartlar aranır:</p> <p>a) Gıda ürünlerinin, Tarım ve Orman Bakanlığınca düzenlenen İşletme Kayıt veya İşletme Onay Belgesine veya Su Ürünleri Yetiştiricilik Belgesine sahip üreticiler tarafından üretilmesi,</p> <p>b) Tarım ürünlerinin, Çiftçi Kayıt Sistemi Belgesi veya Tarım ve Orman Bakanlığının Örtü altı Kayıt Sistemi ve benzeri Kayıt Belgesine sahip üreticiler tarafından üretilmesi,</p> <p>c) Hayvansal ürünlerin, Tarım ve Orman Bakanlığınca kayıt sistemlerine kayıtlı olan ve Türkiye'de doğan veya yeleştirilen canlı hayvanlar ve bu hayvanlardan elde edilen ürünler olması,</p> <p>c) Ürünün tamamen Türkiye'de üretilmesi, yeleştirilmesi, elde edilmesi veya üretim sürecinin önemli aşamalarının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esash işçilik ve eylemin Türkiye'de yapılmış olması,</p> <p>d) Toplayıcılık faaliyeti kapsamında bitkisel kaynaklı ürünlerin Türkiye'de toplanması, avcılık faaliyeti kapsamında hayvansal ürünlerin Türkiye'de veya Türk kıta sahanlığında avlanması</p> <p>(3) Türkiye'de çıkarılan madenler ve madencilik ürünlerinin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki şartlar aranır:</p> <p>a) Madencilik faaliyeti kapsamında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca ruhsatlandırılmış işletmeler tarafından Türkiye'de ve kıta sahanlığında çıkarılması veya üretilmesi,</p> <p>b) Tamamen Türkiye'de çıkarılan veya üretilen maden ve madencilik ürünlerinin üretim sürecinin önemli aşamalarının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esash işçilik ve eylemin Türkiye'de yapılmış olması.</p> <p>(4) Bu maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında sayılan ürünlerden sanayi ürünü olarak değerlendirilenlerin yerli malı kabul edilebilmesi için bu fıkralara ek olarak; aynı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde sayılan şartlar da aranır.</p>
---	--

<p>Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali</p> <p>(6) Serbest bölgeler mevzuatı ile gümrük mevzuatı göz önünde bulundurularak, yerli mal kriterlerine ilişkin bu Tebliğde yer alan gerekli şartların sağlanması kaydıyla serbest bölgede faaliyet gösteren işletmelerin ürettikleri ürünler yerli malı kabul edilir.</p> <p>(5) Serbest bölgede faaliyet gösteren işletmelerin ürettikleri ürünler; serbest bölgeler mevzuatı ile gümrük mevzuatı saklı kalmak kaydıyla, bu Tebliğde yer alan yerli mal şartlarının sağlanması halinde yerli mal kabul edilir.</p> <p>(6) Üreticinin, tamamını yurtdışında ürettiği veya ürettirdiği ürünler için yerli mal belgesi düzenlenmez.</p> <p>(7) Yurt dışından parça olarak ithal edilen ve yurtdışında basit birleştirme ile oluşturulan ürünler için yerli mal belgesi düzenlenmez.</p>	<p>Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali</p> <p>(5) Serbest bölgede faaliyet gösteren işletmelerin ürettikleri ürünler; serbest bölgeler mevzuatı ile gümrük mevzuatı saklı kalmak kaydıyla, bu Tebliğde yer alan yerli mal şartlarının sağlanması halinde yerli mal kabul edilir.</p> <p>(6) Üreticinin, tamamını yurtdışında ürettiği veya ürettirdiği ürünler için yerli mal belgesi düzenlenmez.</p> <p>(7) Yurt dışından parça olarak ithal edilen ve yurtdışında basit birleştirme ile oluşturulan ürünler için yerli mal belgesi düzenlenmez.</p>
<p>Yerli katkı oranı</p> <p>MADDE 5 – (1) Sanayi ürünlerinin yerli katkı oranı, aşağıdaki formüle ve Ek'te yer alan Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli'ne uygun olarak üretici tarafından hesaplanır. Yerli katkı oranı formülü ile hesaplanan sayısal değer, yüzde (%) olarak değerlendirilir.</p> $\text{Yerli Katkı Oranı} = \left(\frac{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)} - \text{İthal Girdi Maliyet Tutarı (TL)}}{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)}} \times 100 \right) + \frac{\text{Sınal Hakkı}}{\text{Mülkiyet + Terahül + Personel}} + \frac{\text{Yurt Dışı Belgesi}}{\text{TÜR}}$	<p>Yerli katkı oranı</p> <p>MADDE 5 – (1) Sanayi ürünlerinin yerli katkı oranı, aşağıdaki formüle ve Ek'te yer alan Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli'ne uygun olarak üretici tarafından hesaplanır. Yerli katkı oranı formülü ile hesaplanan sayısal değer, yüzde (%) olarak değerlendirilir.</p> $\text{Yerli Katkı Oranı} = \left(\frac{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)} - \text{İthal Girdi Maliyet Tutarı (TL)}}{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)}} \times 100 \right) + \frac{\text{Sınal Hakkı}}{\text{Mülkiyet + Terahül + Personel}} + \frac{\text{Yurt Dışı Belgesi}}{\text{TÜR}}$
<p>Yerli katkı oranı</p> <p>MADDE 5 – (1) Yerli katkı oranı, aşağıdaki formüle uygun olarak üretici tarafından hesaplanır. Yerli katkı oranı hesabını içeren evrak, teknik yönden eksper tarafından, mali yönden ise serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir ya da yeminli mali müşavir tarafından tetkik edilerek, hesaplamanın doğruluğu ve resmi kayıtlara uygunluğu açısından teyit edilir ve imzalanır. İmzalanmayan yerli katkı oranı hesabını içeren evrak, aksi yönde bir tespit bulunması halinde her türlü idari, hukuki ve cezai sorumluluğu kabul ettiklerine dair üretici veya üreticiyi temsil ve ilzama yetkili kişi/kişiler tarafından imzalı bir taahhütname ekinde yerli mal belgesini düzenleyecek ilgili odaya/borsaya teslim edilir.</p> <p>Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL) = _____</p> <p>Yerli Katkı Oranı = _____</p> <p>Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL) = _____</p> <p>(2) Nihai ürünü teşkil eden yerli ve ithal girdi maliyetlerinin hesaplanmasında aşağıdaki katmanlar dikkate alınır:</p> <p>a) Kullanılan doğrudan ve dolaylı malzeme giderleri.</p> <p>b) Doğrudan ve dolaylı işçilik giderleri.</p> <p>c) Ürünle ilgili genel giderler.</p>	<p>(2) Nihai ürünü teşkil eden yerli ve ithal girdi maliyetlerinin hesaplanmasında aşağıdaki giderler dikkate alınır. Ancak, satış, pazarlama, satış sonrası destek ve garanti giderleri ile faiz ve finansman giderleri, genel giderlerin üretimle ilgili olmayan kısımları maliyet hesabına dahil edilmez.</p> <p>a) Kullanılan doğrudan ve dolaylı malzeme giderleri.</p> <p>b) Doğrudan ve dolaylı işçilik giderleri.</p> <p>c) Ürünle ilgili genel giderler.</p> <p>(3) Maliyet hesabının yanında ürünün yerli katkı oranı hesabına</p>

Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali	Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali
<p>(3) (Değişik:RG-10/6/2017- 30092) Yurt içinden temin edilen girdilerin ithal olup olmadığı hakkında menşe kontrolü yapılır, girdi ithal ise ithal girdi hesaplamasına dahil edilir. Eğer girdi sanayi sieh belgesine sahip bir işletme tarafından üretilmiş ve sanayi sieh belgesinin üretim konusu bölümünde yer almışsa yerli girdi olarak yerli girdi hesaplamasına dahil edilir.</p> <p>(4) İthal girdi tutarının hesaplamasında, ithal girdinin fabrikaya teslim fiyatı ve teslim tarihindeki Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınır.</p> <p>(5) İlgili oda/borsa tarafından kontrol edilerek onaylanan yerli katkı oranı, yerli malı belgesine dâhildir.</p> <p>(6) Yerli katkı oranı hesabında üretici tarafından oda/borsaya sunulan ticari sır niteliğindeki bilgiler, kanunen yetkili mercilerden başkasına açıklanamaz, verilemez ve kendileri veya başkalarına menfaat sağlamak veya zarar vermek amacıyla kullanılamaz. Bu kapsamda oda/borsa, ticari sırlarla ilgili bilgi ve belgelerin korunmasını sağlamak amacıyla her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.</p>	<p>Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali</p> <p>şağıdaki hususlar doğrudan dahil edilir.</p> <p>a) Ürüne ilişkin, başvuru sahibine ait, patentin veya faydalı modelin olması durumunda sınav mülkiyet hakkı kapsamında, yerli katkı oranı hesabına 10 puan eklenir</p> <p>b) Ürünün tasarımı veya imalatında yurt dışında 3 yıl süre ile çalışmış olduğu veya bu süreyi yurt dışında akademik çalışma ile tamamladığı belgelendirilen kişilerin tersine bevin göçü ile çalıştırılması durumunda, hesaba her kişi için 0,5 puan eklenir. Bu bent ile düzenlenen unsur kapsamında yerli katkı oranı hesabına toplamda en fazla 5 puan eklenebilir.</p> <p>c) Ürünün Ar-Ge faaliyeti neticesinde ortaya çıktığının Bakanlık tarafından verilen Teknolojik Ürün Deneşim (TÜR) Belgesi ile belgelendirilmesi halinde yerli katkı oranı hesabına 5 puan eklenir.</p> <p>(4) Yurt içinden temin edilen girdilerin ithal olup olmadığı hakkında menşe kontrolü yapılır, girdi ithal ise ithal girdi hesaplamasına dahil edilir.</p> <p>(5) Yerli ve ithal girdi hesaplaması, Uygulama Usul ve Esaslarında belirlenir.</p> <p>(6) İthal girdi tutarının hesaplamasında, ithal girdinin fatura tutarı ve fatura tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınır.</p> <p>(7) İlgili oda veya borsa tarafından kontrol edilerek onaylanan yerli katkı oranı, yerli malı belgesine dahil edilir.</p> <p>(8) Türkiye'de üretilmeyen ve yurt dışından temin edilen ürünler için alınan gümrük vergisi girdi hesaplamasına dahil edilmez.</p>

Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali	Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali
	<p><u>Başvuru İşlemleri</u></p> <p><u>MADDE 6 –(1) Yerli malı belgesi almak isteyen üretici, üretim hesabındaki bilgilere uygun olarak EK-1’de yer alan Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli’ni düzenler. Üretim hesabı; üretici tarafından ürünün üretiminde kullanılan malzemelerin listesi, üretim reçetesi, üretim akış diyagramı ve maliyet hesabını içerecek şekilde hazırlanır.</u></p> <p><u>(2)) Üretici, birinci fıkraya uyarınca hazırladığı yerli katkı oranı hesap cetveli ile üretim hesabı belgelerinin serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir tarafından kontrol edilmesini ve onaylanmasını sağlar. Serbest muhasebeci mali müşavir ya da yeminli mali müşavir tarafından, ürünün üretiminde kullanılan ithal ve yerli girdiler; maliyete esas teşkil eden defter kayıtları, faturalar, SGK bildirgeleri, gümrük giriş beyannameleri, yerli girdilerin üretildiği işletmelerin sanayi sicil belgeleri ve benzeri belgelerin usulüne uygun olarak mevcut olup olmadığı kontrol edilir, hesaplamanın doğruluğu ve resmi kayıtlara uygunluğu teyit edilir ve yapılan değerlendirmeye sırasında düzenlenen Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli imzalanır.</u></p> <p><u>(3) Üretici tarafından, birinci ve ikinci fıkralara uygun olarak hazırlanan evrak, aksi yönde bir tespitin bulunması halinde her türlü idari, hukuki ve cezai sorumluluğu kabul ettiklerine dair üretici veya üreticiyi temsil ve ilzama yetkili kişi tarafından imzalı bir taahhütname ve diğer dokümanlar ile başvuru gerçekleştirilir.</u></p> <p><u>(4) Başvurular TOBB veya TESK’e veya yerli malı belgesini düzenleyecek ilgili oda veya borsaya elektronik ortamda gerçekleştirilir.</u></p> <p><u>(5) Üreticinin başvurusu üzerine, başvuru yapılan TOBB, TESK veya ilgili oda veya borsa, başvuru dosyasını incelemek üzere eksper görevlendirir. Atanan eksper tarafından, üreticinin bulunduğu adreste başvuru dosyasının tamamı üzerinden verinde inceleme yapılır. Ekspertarafından, ürünün üretiminde kullanılan girdiler, üretim teknolojisi ve yerli malı belgesi verilecek ürünün üretim süreci göz önünde bulundurularak, ürünün üretimi için gerekli olan tüm girdilerin yerli katkı oranı hesabına doğru oranda dahil edilip edilmediği ve resmi kayıtlara uygunluğu kontrol ve teyit edilir ve Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli imzalanır. İmzalanan Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli, ilgili oda veya borsaya eksper tarafından teslim edilir.</u></p>

<p>Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali</p> <p><u>(6) İlgili oda veya borsa tarafından başvuru dokümanları, kontrol edilmek üzere TOBB veya TESK'ye gönderilir. Kontrol sürecinde, yerli malı belgesi talep edilen ürünün yerli malı koşullarını taşıdığına ilişkin bir tereddüt olması halinde TOBB veya TESK tarafından görevlendirilen farklı bir eksper vasıtasıyla gerekli inceleme ve tespit yapılır.</u></p> <p><u>(7) TOBB veya TESK tarafından yerli malı belgesi verilmesi uygun görülen ürünler, ilgili oda veya borsa tarafından belgelendirilir.</u></p> <p><u>(8) Yerli katkı oranı hesabında üretici tarafından TOBB, TESK, ilgili oda veya borsaya sunulan ticari sır niteliğindeki bilgiler, kanunen yetkili mercilerden başkasına açıklanamaz, verilemez veya üreticiye zarar vermek, kendileri veya başkalarına menfaat sağlamak amacıyla kullanılamaz. Oda veya borsa ticari sırlarla ilgili bilgi ve belgelerin korunmasını sağlamak amacıyla her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.</u></p>	<p>Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali</p> <p><u>(6) İlgili oda veya borsa tarafından başvuru dokümanları, kontrol edilmek üzere TOBB veya TESK'ye gönderilir. Kontrol sürecinde, yerli malı belgesi talep edilen ürünün yerli malı koşullarını taşıdığına ilişkin bir tereddüt olması halinde TOBB veya TESK tarafından görevlendirilen farklı bir eksper vasıtasıyla gerekli inceleme ve tespit yapılır.</u></p> <p><u>(7) TOBB veya TESK tarafından yerli malı belgesi verilmesi uygun görülen ürünler, ilgili oda veya borsa tarafından belgelendirilir.</u></p> <p><u>(8) Yerli katkı oranı hesabında üretici tarafından TOBB, TESK, ilgili oda veya borsaya sunulan ticari sır niteliğindeki bilgiler, kanunen yetkili mercilerden başkasına açıklanamaz, verilemez veya üreticiye zarar vermek, kendileri veya başkalarına menfaat sağlamak amacıyla kullanılamaz. Oda veya borsa ticari sırlarla ilgili bilgi ve belgelerin korunmasını sağlamak amacıyla her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.</u></p>
<p>Yerli malı belgesi</p> <p>MADDE 6- (1) (Değişik:RG-10/6/2017- 30092) Yerli malı belgesi, üreticinin kayıtlı olduğu TOBB veya TESK'e bağlı oda/borsa tarafından düzenlenir. Düzenlenen yerli malı belgesi TOBB veya TESK tarafından elektronik ortamda kontrol edilir. Uygun bulunan yerli malı belgesi ilgili oda/borsa tarafından onaylanır.</p> <p>(2) Yerli malı belgesi için standart form kullanılır. Yerli malı belgesi standart formunda en az aşağıdaki bilgiler bulunur:</p> <p>a) Belgenin verilmiş ve geçerlilik tarihi, numarası.</p> <p>b) Üreticinin unvanı, iletişim bilgileri (işyeri adresi, telefon, faks numaraları, e-posta adresi).</p>	<p>Yerli malı belgesi</p> <p>MADDE 7- (1) Yerli malı belgesi, üreticinin kayıtlı olduğu TOBB veya TESK'e bağlı oda veya borsa tarafından düzenlenir.</p> <p>(2) Yerli malı belgesi için aşağıdaki bilgileri içeren maktu form kullanılır:</p> <p>a) Belgenin verilmiş ve geçerlilik tarihi, numarası.</p> <p>b) Üreticinin unvanı ve işyeri adresi, telefon, faks numaraları, e-posta adresinden oluşan iletişim bilgileri, üreticinin yurt içinde kendi adına ve markasıyla bir başkasına üretim yaptırması durumunda üretimi yapan üreticinin bilgilerinin yanı sıra kendisi adına üretim yaptıran üreticinin de unvanı ve iletişim bilgileri,</p> <p>.....</p> <p>e) Ürün adı, ürünün özelliğine göre varsa marka adı, modeli, seri numarası, cinsi, PRODFR kodu ve varsa Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu Numarası.</p> <p>f) Bu tebliğin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında atıfta bulunulan</p>

<p>Yerli Mah Tebliği'nin Mevcut Hali</p> <p>f) 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında ~~sayılan~~ belgelere ilişkin tarih, sayı ve geçerlilik tarihi bilgileri.</p> <p>.....</p> <p>*) Belgeyi düzenleyen oda/borsanın adı ve mührü, imzalayanın adı ve soyadı.</p> <p>*) Belgelendirme kriterlerine ilişkin diğer bilgi ve belgeler.</p> <p>(3) Yerli malı belgesi ~~standart~~ formu ile taahhütname TOBB ve TESK tarafından Bakanlığın uygun görüşü alınarak belirlenir.</p> <p>(4) Yerli malı belgesinin geçerlilik süresi düzenlenme tarihinden itibaren bir yıldır.</p> <p>(5) ~~(Değişik:RG-10/6/2017- 30092)~~ Yerli malı belgelerine ilişkin bilgiler, TOBB ve TESK tarafından hazırlanan ve ~~web üzerinden~~ erişim sağlanabilen bir veri tabanında tutulur. Hazırlanan veri tabanı, TOBB ve TESK tarafından Bakanlığın erişimine sunulur.</p> <p>(6) Yerli malı belgelerine ilişkin bilgiler TOBB ve TESK tarafından altı ayda bir Bakanlığa sunulur.</p>	<p>Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali</p> <p>belgelere ilişkin tarih, sayı ve geçerlilik tarihi bilgileri.</p> <p>.....</p> <p>1) Belge ekinde yer almak üzere, ürün görseli ve ürünün katalog/teknik bilgileri.</p> <p>i) Belgeyi düzenleyen oda veya borsanın adı ve mührü, imzalayanın adı ve soyadı.</p> <p>i) Belgelendirme kriterlerine ilişkin diğer bilgi ve belgeler.</p> <p>(3) Yerli malı belgesi <u>maktu formu</u>, taahhütname ve diğer belgeler Uygulama Usul ve Esaslarında belirlenir.</p> <p>(4) Yerli malı belgesinin geçerlilik süresi düzenlenme tarihinden itibaren bir yıldır.</p> <p>(5) Yerli malı belgelerine ilişkin bilgiler, TOBB ve TESK tarafından hazırlanan ve internet aracılığıyla erişim sağlanabilen bir veri tabanında tutulur. Hazırlanan veri tabanı, TOBB ve TESK tarafından protokolle izin verilen kamu kurum, kuruluşları ve özel sektörün erişimine sunulur. Bakanlık, erişime açılacak bilgileri belirlemeye ve sınırlandırmaya yetkilidir.</p> <p>(6) Yerli malı belgesine sahip firmalara ilişkin ürün bazlı güncel bilgiler, sorgulama yapılacak şekilde TOBB veya TESK tarafından Bakanlık ile koordineli olarak, ürün görseli ve ürünün katalog/teknik bilgilerini ihtiva edecek şekilde kamuya açık şekilde hazırlanır ve sunulur.</p> <p><u>Eksper İşlemleri</u></p> <p>MADDE 8-(1) TOBB veya TESK tarafından eksper adayları için eğitim duyurusu yapılarak başvurular alınır.</p> <p>(2) Eksper olmak üzere başvuruda bulunan adayların ilk defa yetkilendirilmesi için eğitim alması zorunludur. Bu eğitim, teknik hususlar yönünden TOBB ve TESK, mali hususlar yönünden ise TÜROMOB tarafından verilir.</p> <p>(3) İkinci fıkrada yer alan eğitimi tamamlayan eksper adayları, Bakanlık personeli ile ilgili oda veya borsanın gözetiminde, Bakanlıkça yetkilendirilen kurum, kuruluş tarafından sınava tabi tutulur.</p>
--	--

Yerli Mali Tebliği'nin Mevcut Hali	Yerli Mali Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali
	<p>(4) Sınavı başarıyla tamamlayanlara sınavı gerçekleştiren kurum veya kuruluş tarafından ekonomik faaliyetlerin istatistiki sınıflamasına (NACE) uygun bölüm düzeyinde sertifika verilir. Ekspert, uzmanlığına göre birden fazla bölümde tek sertifika ile sertifikalandırılabilir.</p> <p>(5) Sınavı başarıyla geçerek sertifikalandırılan adaylar, TOBB veya TESK tarafından yetkilendirilir. Yetkilendirilmeyen ekspert yerli mali belgesi başvurularını inceleyemez.</p> <p>(6) Ekspertin görev süresi üç yıldır. Ekspert görev süresi içerisinde veya görev süresi bitiminden itibaren 6 ay içinde, ikinci fıkrada belirtilen eğitim şartı aranmaksızın doğrudan sınavı tabi tutulur ve başarılı olması halinde ekspertin yetkisi üç yıl için daha devam eder.</p> <p>(7) Tebliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrası gereğince, yerli mali belgesi başvurusunda TOBB veya TESK tarafından başvuru incelemek üzere yapılan görevlendirmelerde, farklılaştırmanın sağlanması amacıyla aynı istatistiki sınıflamada yetkisi olan ekspertler arasında görevlendirmeler yazılım sistemince rastgele gerçekleştirilir.</p> <p>(8) Ekspert, eşinin, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısmının, evlatlıklarının, evlat edinenlerinin ve ticari veya mali ilişkide bulunduğu kişilerin yerli mali belgesi başvurusunu inceleyemez.</p> <p>(9) Ekspert, aynı gün içerisinde birden fazla başvuru sonuçlandıramaz veya imzalayamaz.</p> <p>(10) Ekspertlerin görevini doğru bir şekilde yapmadığının tespiti halinde, yetkilendirmeyi yapan TOBB veya TESK tarafından yetkisi iptal edilir. Yetkisi iptal edilen ekspert, iptal tarihinden itibaren 3 yıl süre ile ekspertlik başvurusunda bulunamaz.</p> <p>(11) Ekspertlerin niteliklerine, belirlenmesine, eğitimine, yetkilendirilmesine, yetki iptali ve görev ve yükümlülükleri ile faaliyetlerine ilişkin hususlar Uygulama Usul ve Esaslarında belirlenir.</p> <p>Belgelendirme</p> <p>Belgelendirmeye ilişkin diğer hususlar</p>

<p>Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali</p> <p>MADDE 7 – (1) Bu Tebliğe uygun olarak yapılacak belgelendirme işlemlerine ilişkin uygulama esasları, TOBB ve TESK tarafından Bakanlığın görüşü alınarak belirlenir. Yerli katkı oranının hesaplanmasında hangi belgelerin dikkate alınacağı bu uygulama esaslarında belirtilir.</p> <p>(2) Üretici dışındaki istekliler tarafından teklif edilen mallar için kullanılacak üzere; üretici yerli malı belgesini orijinaline uygun olarak çoğaltarak ürün ile birlikte piyasaya sunabilir. Ancak üretici tarafından çoğaltılarak ürünle birlikte piyasaya sunulan belgenin tanzim edildiği ilgili oda veya borsa tarafından geçerliliğinin tasdik edilmesi gerekir.</p> <p>(3) Bir üreticinin yurtdışında üretim yapması/yaptırması durumunda yerli malı belgesi düzenlenmez. Ancak yurtdışında kendi adına ve markasıyla bir başkasına üretim yaptırması durumunda ürünü üreten yerli malı belgesi düzenlenir.</p> <p>(4) Yerli malı belgesi talep edilen ürünün 4 üneü maddede sayılan yerli malı koşullarını taşıyıp taşımadığı konusunda tereddüt olması halinde ilgili oda/borsa tarafından görevlendirilen eksper marifetiyle tespit yapılır.</p> <p>(5) Her ürün için ayrı ayrı belge verilebileceği gibi, birden fazla ürün için tek yerli malı belgesi düzenlenebilir. Bu durumda her bir ürün ile ilgili bilgiler yerli malı belgesinde yer alır.</p> <p>(6) İlgili oda/borsa tarafından; yerli malı belgesinin düzenlenmesinden sonra kriterlerin korunup korunmadığına yönelik üretici bazında ara kontrol yapılabilir. Yerli malına ilişkin kriterlerin korunmadığı tespit edilirse yerli malı belgesi iptal edilir.</p> <p>(7) Xurt dışından parça olarak ithal edilen ve yurtdışında basit birleştirme ile oluşturulan ürünler için yerli malı belgesi düzenlenmez.</p>	<p>Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali</p> <p>MADDE 2 – (1) Bu tebliğin 4 üncü maddesinde belirtilen koşulların sağlanup sağlanmadığının tespitinde kullanılan belgeler ile serbest muhasebeci mali müşavir, veminli mali müşavir ve eksper tarafından yapılacak incelemelerde kontrol edilecek belgeler Uygulama Usul ve Esaslarında belirtilir.</p> <p>(2) Üretici dışındaki istekliler tarafından teklif edilen ürünler için kullanılacak üzere; üretici yerli malı belgesini orijinaline uygun olarak çoğaltarak ürün ile birlikte piyasaya sunabilir. Ancak üretici tarafından çoğaltılarak ürünle birlikte piyasaya sunulan belgenin tanzim edildiği ilgili oda veya borsa tarafından geçerliliğinin tasdik edilmesi gerekir.</p> <p>(3) Üreticinin yurtdışında kendi adına ve markasıyla başka bir üreticiye üretim yaptırması durumunda, ürünü üreten adına ürün için yerli malı belgesi düzenlenir.</p> <p>(4) Bu tebliğ şartlarını sağlayan her ürün için ayrı yerli malı belgesi düzenlenir.</p>
	<p>Ara kontrol</p> <p>MADDE 10 – (1) Bakanlık, TOBB veya TESK yerli malı belgesinin düzenlenmesinden sonra; belgelendirme işleminin doğru yapıp yapılmadığı veya kriterlerin korunup korunmadığına yönelik ara kontrol yapılmasına düzenlenir.</p>

Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali	Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali
	<p><u>karar vermeye yetkilidir.</u></p> <p>(2) Bakanlık tarafından istenen ara kontrolün yapılması zorunludur.</p> <p>(3) <u>Ara kontroller, belgeyi düzenleyen eksperden farklı bir eksper tarafından gerçekleştirilir.</u></p> <p>(4) <u>Eksper tarafından yapılan ara kontrollerde, yerli malına ilişkin kriterlerin karşılanmadığı tespit edilirse belgeyi veren oda veya borsa tarafından ilgili ürüne yönelik yerli malı belgesi iptal edilir.</u></p> <p>(5) <u>Yapılan ara kontrolde yerli malı belgesinin iptalinin üreticiden kaynaklanan bir sebebe dayanması halinde, üretici tarafından 3 yıl süre ile aynı ürüne ilişkin yeni bir yerli malı belgesi basyurusunda bulunulamaz.</u></p> <p><u>İnceleme</u></p> <p><u>MADDE 11-(1)Bakanlık, yerli malı belgesi ile bu belgenin düzenlenmesine esas teşkil eden ilgili dokümanlar üzerinde inceleme yapmaya yetkilidir.</u></p> <p>(2) <u>İlgili kurum ve kuruluşlar, Bakanlık tarafından talep edilen her türlü belge, defter, kayıt ve bilgilerin örneklerini veya gerektiğinde aslını istenilen sürede eksiksiz olarak ibraz etmek ve bunların incelenmesine yardımcı olmakla yükümlüdür.</u></p> <p>(3) <u>Bakanlık, özel uzmanlık veya teknik bilgi gerektiren hususlar hakkında, TOBB, TESK, ilgili oda veya borsa, kamu kurum ve kuruluşlarından konunun incelenmesini talep edebilir. Bu kapsamda yapılan incelemeler, Bakanlığın talebini müteakip 20 iş günü içerisinde tamamlanır ve sonuç Bakanlığa iletilir.</u></p> <p>(4) <u>Bakanlık tarafından yapılan incelemelerde, bu Tebliğ hükümlerine veya Uygulama Usul ve Esaslarına aykırı bir durumun tespit edilmesi halinde, bu tespitler Bakanlık tarafından ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilerek ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.</u></p> <p>(5) <u>İnceleme sonucunda, yerli malı belgesinin düzenlenmesine esas teşkil eden bilgi ve belgelerin yanlış, yanıltıcı ya da gerçeğe aykırı olduğunun tespiti halinde, belgeyi veren oda veya borsa tarafından yerli malı belgesi iptal edilir.</u></p>

<p>Yerli Mah Tebliği'nin Mevcut Hali</p>	<p>Yerli Mali Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali</p> <p><u>İtiraz</u></p> <p><u>MADDE 12 –(1) 4734 sayılı Kanun kapsamında şikâyet ve hukuka aykırılıklarla ilgili aşağıdaki işlemler yapılır.</u></p> <p>a) <u>İhale sürecinde kullanılan yerli mali belgesinin hukuka aykırılığı nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğrama veya zarara uğramanın muhtemel olması iddiasıyla, 4734 sayılı Kanunda belirtilen şekil ve usul kurallarına uygun olmak şartıyla, ihaleyi yapan idareye şikâyet, Kamu İhale Kurumuna ise itirazın şikâyet başvurusu yapılabilir.</u></p> <p>b) <u>4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İstisnalar" başlıklı 3'üncü maddesi gereğince istisna kapsamında yapılan ihalelerde de, yerli mali belgesinin bu Tebliğ'de belirtilen hususlara aykırı şekilde düzenlendiğinin tespiti halinde, ihaleyi yapan idare tarafından ilgili mercilere bildirim yapılır.</u></p> <p>c) <u>4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre yapılan ihaleler sonucunda imzalanan sözleşmelerin uygulanması aşamasında, yerli mali belgesinin gerçeğe aykırı olduğunun tespiti halinde, ilgili idareler tarafından 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 21, 25 ve 26'nci maddelerine göre işlem yapılarak söz konusu durum ilgili mercilere bildirilir.</u></p>
<p>Yerli Mah Tebliği'nin Mevcut Hali</p>	<p>Sorumluluk</p> <p><u>MADDE 8 – (1) Yerli mali belgesinin sahibi ile bu belgeyi düzenleyen ilgili oda/borsa ve belgeyi idareye sunan istekiler ile ilgili eksper, serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir ya da yeminli mali müşavir belgedeki bilgilerin doğruluğundan genel hükümler ve/veya 4734 sayılı Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde sorumludurlar.</u></p>
<p>Yerli Mali Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali</p>	<p>Sorumluluk</p> <p><u>MADDE 13 – (1) Yerli mali belgesinin sahibi, belgeyi düzenleyen oda veya borsa, belgeyi idareye sunan istekiler, eksper ve serbest muhasebeci mali müşavir ya da yeminli mali müşavir belgedeki bilgilerin doğruluğundan sorumludurlar.</u></p> <p>(2) <u>Yerli mali belgesine ve belgelendirme sürecine ilişkin iş veya işlemlerin hukuka aykırılığı iddiasıyla yeminli mali müşavir, serbest muhasebeci mali müşavir ve eksper hakkında bağlı olduğu odaya, ilgili oda veya borsa hakkında ise Ticaret Bakanlığına şikâyet başvurusu yapılabilir.</u></p> <p>(3) <u>Bilgi ve belgelerin, bir meslek odasına kayıtlı kişi ve kuruluşlar tarafından yanlış beyan edildiğinin tespiti durumunda ilgililer hakkında bağlı bulunduğu meslek odası tarafından işlem tesis edilir.</u></p> <p>(4) <u>Yanlış beyanda bulunan kişi ve kuruluşlar hakkında Türk Ceza</u></p>

<p>Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali</p>	<p>Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali</p> <p><u>Kanunu'nun ilgili maddeleri kapsamında TOBB veya TESK tarafından ilgili makamlara başvuruda bulunulur.</u></p>
<p>Denetim</p> <p>MADDE 9 – (1) Bakanlık bu Tebliğin uygulanmasına ilişkin denetim yapmaya yetkilidir.</p>	<p><u>Diğer Düzenlemeler</u></p> <p><u>MADDE 14- (1) Yazılım ürünlerinin yerli malı olarak belirlenmesine ilişkin Tebliğ Bakanlıkça hazırlanır.</u></p> <p><u>(2) Bu Tebliğin uygulanmasına yönelik Uygulama Usul ve Esasları, bu Tebliğin yayımından itibaren bir yıl içerisinde TOBB ve TESK tarafından hazırlanır.</u></p> <p><u>Yürürlükten kaldırılan tebliğ</u></p> <p><u>MADDE 15 – (1) 13/9/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yerli Malı Tebliği yürürlükten kaldırılmıştır.</u></p> <p><u>(2) Mevzuatta, 13/9/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yerli Malı Tebliğine yapılan atıflar, bu Tebliğe yapılmış sayılır.</u></p>
<p>Geçiş süreci</p> <p>GEÇİCİ MADDE 1 –</p> <p>(4) Bu Tebliğin yürürlük tarihinden önce 22/8/2009 tarihli ve 27327 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu Hata Genel Tebliği kapsamında TOBB veya TESK’e bağlı oda/borsa tarafından düzenlenmiş yerli malı belgeleri, belge üzerinde yazılı geçerlilik süresinin sonuna kadar geçerlidir.</p>	<p><u>Geçiş Hükümleri</u></p> <p><u>GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 13/09/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yerli Malı Tebliği hükümleri bu tebliğ hükümleri yürürlüğe girene kadar geçerlidir.</u></p> <p><u>(2) Bu Tebliğin yürürlük tarihinden önce 13/09/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yerli Malı Tebliği kapsamında TOBB veya TESK’e bağlı oda veya borsa tarafından düzenlenmiş yerli malı belgeleri, belge üzerinde yazılı geçerlilik süresinin sonuna kadar geçerlidir.</u></p> <p><u>(3) Bu Tebliğin yürürlük tarihinden önce 13/09/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yerli Malı Tebliği kapsamında eksper olarak görevlendirilen kişilerin yetkisi bu tebliğin yürürlüğe girdiği tarihte sona erer.</u></p>

Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali	Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali
	(4) Yazılım ürünlerinin yerli malı olarak belirlenmesi ve belgelenmesinde, yazılım ürünlerine yönelik Tebliğ yayımlanmaya kadar, 13/09/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yerli Malı Tebliği hükümleri geçerlidir.
Yürürlük MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	Yürürlük MADDE 16 – (1) Bu Tebliğ yayımından 1 yıl sonra yürürlüğe girer.
Yürütme MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bakanlık, Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.	Yürütme MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.
-	<u>EK:</u> Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli

YERLİ KATKI HESAP CETVELİ

Yerli Girdi Maliyet Tutarı		TL	İthal Girdi Maliyet Tutarı		TL
Yerli Girdi	Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı Malzeme Giderleri Toplamı (T1)		Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı Malzeme Giderleri Toplamı (T2)		
	Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı İşçilik Giderleri Toplamı (T3)		Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı İşçilik Giderleri Toplamı (T4)		
	Nihai Ürün İle İlgili Genel Giderler Toplamı (T5)		Nihai Ürün İle İlgili Genel Giderler Toplamı (T6)		
	Yerli Girdi Maliyet Tutarı (T1+T3+T5)		İthal Girdi Maliyet Tutarı (T2+T4+T6)		
Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL) = Yerli Girdi Maliyet Tutarı +İthal Girdi Maliyet Tutarı					

YERLİ KATKI ORANI HESAPLAMASI

Smal Mülkiyet Hakkı (var ise 10 puan, yok ise 0 puan)	
Yurt Dışı Tecrübeli Personel Çalıştırılması (her kişi için 0,5 puan, en fazla 5 puan)	
Teknolojik Ürün Deneyim Belgesi (var ise 5 puan, yok ise 0 puan)	
$\text{Yerli Katkı Oranı} = \left(\frac{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)} - \text{İthal Girdi Maliyet Tutarı (TL)}}{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)}} \right) \times 100$	Yurt Dışı Tecrübeli Personel + TÜR Belgesi

Yerli Katkı Oranı (%)				
Üretici Adı:	Adı ve Soyadı	Unvanı	Tarih	İmza / Kaşe
Ürün Adı:				
Yerli Katkı Oranını Hesaplayan (Üretici):	Adı ve Soyadı	Unvanı	Tarih	İmza / Kaşe

Yerli Katkı Oranını Hesabını Mali Yönden İnceleyen ve Doğruluğunu Teyit Eden Serbest Muhasebeci Mali Müşavir/ Yeminli Mali Müşavir	Mali ve Teknik İnceleme			
<i>İncelemeye ibraz olunan defter ve belgelerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olduğu ve gerçeği yansıttığı tespit edilmiştir. Ürünün üretimini kapsamında Türkiye'den ve Türkiye dışından sağlanan hammaddede, malzeme, ürün, hizmet vb. 'ye ilişkin tüm faturalar, bedelleri, gümrük giriş beyannameleeri, sanayi sicil belgeleri ile üretici bünyesinde gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin kayıtlar incelenmiş ve yerli ve ithal girdiler yukarıda belirtildiği şekilde tespit edilmiştir.</i>				
Yerli Katkı Oranını Hesabını Teknik Yönden İnceleyen ve Uygunluğunu Teyid Eden (Eksper)				
<i>Ürünün üretiminde kullanılan girdiler üretimin teknolojisini ve sürecini göz önünde bulundurarak kontrol edilmiş ve ürünün üretimini için gerekli olan tüm girdilerin yerli katkı oranı hesabına doğru oranda dahil edildiği tespit edilmiştir.</i>				

GÖRÜŞ FORMU

Görüş Bildiren Kurum:

Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme		
Mevcut Metin	Taslak Metin	Öneri/Teklif Metni
Değerlendirme		
Değerlendirme		
Değerlendirme		

NOT: Mevcut metin ve taslak metin sütunları karşılaştırma cetveli ile aynı renk ve biçimde oluşturulur. Teklif metni ile yapılacak değişiklikler ise farklı renkte gösterilir.